

predlogov, poslanec Robič je zahteval s posebnim predlogom razširitev volilne pravice, jaz pa ustanovitev slovenske kmetijske šole v našem ali pa celjskem okraju. Zadnja beseda se še o teh predlogih ni govorila. V drugem zasedanju se je vršila važna volitev deželnega oobornika. Izmed Slovencev je izvoljen zopet poslanec Robič in sicer s pomočjo bauernbündlarskih glasov. Toda povdarjati moramo, da so nam ti sami radi dali glasove, da nismo prosjali za-nje. Kako bo ravnala nemška večina v bodoče z nami, ne vemo. Vstrajajte ob naši strani, tem lažje je nam poslancem potem delovati za Vaše koristi.

G. dr. Mayer govori o veliki potrebi gospodarske izobrazbe in gospodarskega napredka ter zahteva ustanovitev strokovnih kmetijskih šol.

G. župan velenjski, g. Skaza, je stavil naslednje resolucije, ki so bile enoglasno sprejete:

1. Z ozirom na to, da je bilo mogoče nemškimi poslancem vseh frakcij združiti se v eno narodno skupino, želeti bi bilo in pričakuje se, da bi se tudi slovanski poslanci vseh frakcij, posebno pa jugoslovanski, združili v tako parlamentarno skupino, koja ima varovati v prvi vrsti obče slovenske zadeve.

2. Ker se na gospodarskem in narodnem polju v kljub temu, da so se udali deželni poslanci in zopet vstopili, nič ni storilo, ponovimo že tolikokrat izraženo željo, da se za slovenski del naše kronovine napravi posebni politični oddelek.

3. Pričakuje se, da se nam dado, ker naše srednje šole potrebam ne zadostujejo in je treba višjih izobraževalnih zavodov, posebno obrtnih, strokovnih in kmetijskih šol, čim preje ustanovljenja enakih zavodov.

S tem je bilo zborovanje končano in predsednik dr. Mayer isto zaključil ter se zahvalil g. okrajnemu glavarju za njegovo naklonjenost.

Kresovi v čast sv. Cirila in Metoda.

Mariborski Slovenci so zakurili kres pri Sv. Urbanu še le na dan sv. Cirila in Metoda, dne 5. julija, ker jih je na predvečer zadrževalo slabo vreme. Zbralo se je okoli kresa več Mariborčanov in mnogo kmetskega ljudstva. Ob plamtečem kresnem ognju so storili oblubo, da bodo njih srca

vedno gorela za blagor slovenske domovine, kakor so gorela srca sv. solunskih bratov.

Pri Sv. Barbari pri Mariboru so posebno lepi kresovi goreli v čast sv. Cirilu in Metodu, eden v Jablancah in dva v Zinkarcih. Še več bi jih bilo, da ni neugodno vreme preprečilo priprave. S hriba Sv. Barbare smo kljub slabemu vremenu našeli lepo število kresov.

Pri Kapeli blizu Radgone je razun drugih kresov gorel na hribu cerkve mogočen kres v znamenje, da tukajšnji Slovenci bedijo in slavijo spomin na slovenska blagovestnika. Mogočna pesem je donela — slavila sveta Solunjana!

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici so v kljub dežju zakurili tukajšnji Slovenci več kresov. Lepo jih je bilo gledati, posebno slaptinski se je odlikoval. Streljanje se je razlegalo po temni noči in tudi petje se je slišalo. Kakor plamen ognja, tako so se dvigala naša srca proti nebu s tiho, pa srčno prošnjo: »Sv. Ciril in sv. Metod, rešita slovenski rod!«

Buče pri Kozjem. Na predvečer sv. Cirila in Metoda so nameravali fantje zažgati po naših lepih holmih mnogo kresov. Pa dež je to njihovo nameravanje marsikje preprečil. A v kljub grdemu vremenu so zažgali še vendar lepo število kresov. Našeli smo jih trideset po naših krajih. Tudi na daljnem Boču smo videli goreti kres, ki je bil od daleč videti kakor da bi v oblakih gorelo.

Iz Zdol pri Kozjem. Ciril-Methodovi kresovi so po staro običajni navadi zopet letos v prav obilnem številu plapolali po naših slovenskih gričih in dolinah. Iz našega Zdolskega hribčeka je krasen razgled daleč na okoli, posebno čaroben razgled je bil na večer pred sv. Cirilom in Metodom. Razgledovalec je videl nebroj Ciril-Methodovih kresov, ki so široma na okrog plapolali proti nebeškim višavam. Še kres iz daljne Donačke gore se je videl, ki je na sredini nje plapolal. Še mnogo več bi bilo kresov, a žalibog deževno vreme je nekoliko oviralo. Pa narodnokatoliški Slovenci se niso ustrašili mokrega vremena, ampak palili so v kljub vsemu velikanske Ciril-Methodove kresove. Zažgal se je toraj tudi na Zdolah v predvečer velikanski kres, ki je oznanjeval, da tukaj prebivajo verni Slovenci.

Iz Šent Jurija ob juž. žel. V soboto t. j. 4. julija so mladeniči slovenske požarne brambe v Krajnci zažgali velikanski kres na hribu Resevna. Mogočno so doneli strelji topičev na vse strani, oznanjajoč, da bivamo tukaj zavedni Slovenci! Veseli smo prepevali razne slovenske pesmi in se pošteno razveseljevali. Mnogostevilni kresovi, katerih smo našeli 280, so jasna priča, da tli v nas prava ljubezen in navdušenje do slovanskih bratov sv. Cirila in Metoda. Res, lepa čast sv. Cirilu in Metodu; pa tudi v probudo mladine in narodnega življenja sploh. Da bi pač ogenj pravega rodoljubja srca vseh Slovencev razsvetljeval in ogreval, da bi se nevstrašeno in nesebično borili za svetinje slovenskega ljudstva, kakor sta se pogumno borila zanje sv. Ciril in Metod. Naprej mladina!

Sv. Lenart pri Brežicah. Na predvečer slovan. bratov sv. Cirila in Metoda smo žgali veličasten kres, imeli umetni ogenj, a topiči so grmeli, kakor bi se Turek bližal. Strel iz topičev je privabil vso slovensko inteligenco iz Brežic. — Pevski zbor je prišel polnoštevilno ter nam zapel par krasnih pesmic kakor »Lepa naša domovina« in več drugih. Nato smo se zbrali pri g. Šetincu, po domače Bartoletu, kateri nam je pripravil krasne prostore pod milim nebom. Pri tej domači veselici smo se veselili ter navduševali za našo sveto narodno stvar. Tukaj zbrani Slovenci so darovali za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 8 K.

Iz Save pri Litiji. Na predvečer slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda je pri nas gorelo po hribih in dolinah lepo število kresov. Posebno so trije lepo žareli, dva na Zakrajšekevemu hribu, eden pa na Korpah, ki so čarobno razsvetljevali prijazno savsko dolino; lepo sta tudi žarela kresova na Vačah in v Litiji. Pokanje topičev se je čulo od blizo in daleč do polnoči notri od kranjskoštajerske meje. Živela katoliška narodna zavest! —n—k.

Dopisi.

Legen pri Slovenjgradcu. Neznosna vročina. Vse medli in veni. Črni oblaki kupičijo se nad sv. Uršulo. Blisk šviga za bliskom, grom bobni, zemlja se trese, kakor bi hotela izbruhniti vse podzemeljske sile; — tresk, in začele so padati ledena zrna. — Iskreni zdihljej: »Sv. Ciril in Metod,

»Tega pa ne vem!« mu odvrnem ginjen, »daj, to mi moraš povedati.«

In devetletni dečko ponovi molitvico, ki jo je bil sam sestavil: »Ljubi Bog! Dodeli črnogorskim bratom v vojski proti Turkom tako moč, da bo vsaki izmed njih odsekjal z jednim mahljajem najmanj vsaj deset turških glav!«

Pohvalil sem Petra vsled te originalne molitve, in bil je silno vesel.

Zavest narodnega ponosa je bila pri Petru že v rani mladosti nenavadno razvita. Srbija mu je bila nad vse na svetu. »Ja sam Srbin!« tako je večkrat govoril s ponosom na svojo narodnost. Turke je sovražil kot zaprisežene sovražnike svoje domovine. Ko smo na potovanju v Karlove vare ogledovali cesarsko palačo na Dunaju, gradova Schönbrunn in Laksenburg, ni bil Peter prav nič iznenaden vsled lepote cesarskih palač, ampak večkrat je malomarno rekel: »To ima moj oče tudi!«

Nada, da postane iz mladega Petra nekdanj vrl, za svoj srbski narod navdušen knez, je bila torej v polni meri opravičena.

Drugo jutro je bil Peter ob osmih že pri meni. Celo dopoldne sva pridno delala; slikala in izrezovala sva podobe, in ko je bila ura poldne in sva šla v konak kositi, je nesel Peter seboj lesenega konja, ki sva ga bila izrezljala, posadil nanj jezdeca in ga oblekel v raznovrstne uniforme. Bil je kaj ponosen na to, da se take stvari izdelujejo v njegovi hiši.

Cele tri tedne sva se pečala s takimi opravili, in tako se me je bil privadil, da je komaj čakal, kdaj pojde zopet k meni. Vsak dan je prinesel kako novo stvar domov pokazati jo domačim. Naposled se me je tako privadil, da ga niti domov ni več mikalo in so nama opoldne pošiljali kosilo v najino hišico. Celo spal je navadno Peter pri meni.

Ne bom izgubljal nepotrebnih besedi, kako sem privadil svojega gojenca resnemu delu, da sem ga začel podučevati v branju, pisanju, računstvu in drugih predmetih. Kar samo ob sebi je prišlo do tega in sam nisem vedel, kako. Kako se je izpremenil Peter v par mesecih v vsem svojem vedenju in značaju, o tem priča sledeča zgodnica. Kakih šest mesecev po mojem prihodu v Beograd me je obiskal Garašanin in mi dejal: »Gospod doktor! Prihajam vam čestitat v imenu celega srbskega naroda na vaših uspehih, ki ste jih dosegli pri princu v kratkem času.

Kako ste naredili to, tega si ne morem nikakor predstavljati, a toliko vam lahko rečem, da ste storili nekaj velikega, kar je nam vsem uganka. Vi si niti misliti ne morete, kake narave je bil vaš gojenec, in zato tudi ne morete soditi o tem, kaka izprememba se je zgodila v par mesecih z njim. Ako sem prišel popreje v konak in sem Petra nagovoril, mi je fantalin pokazal jezik in jo pobrisal strani. Zdaj mi vselej poda roko, odgovori dostojno na vsako vprašanje in govori z menoj kot vsak pameten človek.«

Jaz sam sem imel seveda nad svojim gojencem tudi prav odkritosrčno veselje. Videl sem, da postane Peter s časom odločen, junaški, pravi srbski značaj. Nekeč sem ga prav občutno kaznoval. Peter se je izjokal v kotu, kamor sem ga bil postavil v kazen, in potem stopil k meni rekoč:

»Gospodine, kaj ne, da tega ne poveste v konaku?«

»Petar, to ostane med nama!« ga potolažim.

In ko je videl, da ni živa duša niti besedice izvedela o tem, je postal še bolj udan in zaupljiv do mene. Vsak dan je molil kleče na postelji. Takrat so se Črnogorci borili s Turki. Petra je to silno žalostilo, in nekeč po molitvi mi pravi: »Ali veste, gospodine, kaj sem molil?«

čuvajte svoj rod! Na mah polegel je vihar, grmenje pojenjuje, oblaki so menili barvo in spet se je pokazalo jasno nebo med sivimi oblaki.

Tema razprostira svoje peruti čez krasno Šmarsko dolino, zvonovi milo pojo in vabijo k sladkemu počitku. Blažen mir, a le za trenutek. Kakor na povelje zaplamtijo kresovi, in zabobnajo možnarji; rakete švigajo po zraku, vmes pa vriskajo čvrsti planinski mladeniči in pevajo milodoneče pesmi — na slavo in čast sv. Cirilu in Metodu. Slovenjgradec obkoljen z ognjem! Tužni glasovi se čujejo iz mesta. O mili bratje iz rajha, pomagajte nam, sicer smo izgubljeni! Čuvajte naše nemško mesto pred legenskim županom! pogasil je ogenj se svojimi neustrašljivimi mladeniči v turnu, rešil cerkev in drugo polovico mesta pred strašnim poginom; zdaj pa pluje in sežiga ogenj okoli našega mesta, da se visoko Pohorje žari v čarobnem svitu! In slovenjgraški Slovenci odzdravljajo mu z velikanskim kresom, strašanskim pokanjem možnarjev, umetnim ognjem, muziko in petjem v grozenski navdušenosti na pragu Slovenjgraškem! Groza, strah in trepet!

Mi občani pa prosimo naša sv. apostola, da blagoslovita bogoljubno delo legenskega župana ter mu podelita še mnogo let na blagor občine in milega našega naroda; Šmarskemu in Golavabuškemu županu pa mirno in sladko spančkanje, dokler se ne prebudita.

Polnoč se bliža, a ni še miru; gromenje, in bobnenje, da klepetajo šipe na oknih. Ptujске krote Jobinje, Lipusa, Frančevega žnidarja in brdjanskega Divjaka pa se tresejo v lužah, iz katerih si danes po hudi plohi ne upajo na svetlo.

Sv. Ciril in Metod, bodrita naš narod do zmage čez sovražnika! Ku-ku!

Iz Ljutomera. Dne 29. t. m. bođe preteklo 25 let, odkar smo leta 1878. vojniki avstrijski prestopili bosanska tla ob priliki okupacije. V spomin na to smo sklenili udeleženci okupacije l. 1878 iz ljutomerske župnije obhajati obletnico, ozir. 25 letnico. Vabijo se k naši skromni slavnosti ne le udeleženci okupacije, temveč tudi bojevniki iz prejšnjih vojsk naše župnije. Tudi iz sosednih župnij so nam tovariši dobro došli. Obletnice se sicer obhajajo navadno z raznimi šumnimi veselnicami, kar pa mi opuščamo, temveč ob mirnem prijateljskem sestanku se hočemo spominjati žalostnih dogodkov iz časa vojsk, osobito pa vseh znancev in prijateljev, ki so ostali na bojišču kot žrtve za domovino in cesarja. Kje vlada lepša sloga in sporazumljenje kakor pri vojaki? Kdo se ne spominja rad vojaške dobe? Ob tej priliki hočemo torej utrditi tudi staro prijateljstvo ter priseči nadaljno zvestobo veri, domu in cesarju.

V dosegu zgornjega namena imeli bomo vsi bojevniki skupno sv. obhajilo dne 29. t. m. zjutraj v farni cerkvi ljutomerski. Ob 6. uri se služi sv. maša za tovariše, ki so padli na bojišču, ob 7. uri pa slovesna sv. maša na dober namen za naše živeče udeležence. Za tem se vrši slavnostno zborovanje v gostilniških prostorih g. Seršen-a v Ljutomeru. Dragi tovariši, pridite v polnem številu! Andrej Hanžel.

Iz Dola. Že dalje časa ni bilo nič slišati od nas, kakor da bi bili že popolnoma zaspali v narodnem oziru. Zaspali sicer nismo popolnoma, vendar pa vlada med nami precejšnja malomarnost in brezbriznost za narodno omiko. One gorečnosti in navdušenosti, katera navdaja naše slovenske rodoljube in rojake drugod, med nami sicer ni. Kaj je temu vzrok, ne bom danes razmotrival, ker ni moj namen. A kdor je bral naše prejšnje dopise, se bo o tem kmalu prepričal in naše razmere spoznal.

Duša narodnega življenja in podlaga duševne omike je gotovo za vsak kraj dobro urejeno »bralno društvo.« Ako ono dobro uspeva in deluje po namenu, za katerega je ustanovljeno, ondi tudi ljudstvo v narodni

naprednosti zaostalo ne bo. Tudi mi imamo že dalje časa »bralno društvo«, ki je bilo svoječasnno ustanovljeno na dobri podlagi. Toda kolo časa je razmere zasukalo in društvo je do danes dobilo vse drugo lice. Sedaj vlada v njem že dalje časa »veliki teden« in bo tudi vladal, dokler se mu sedanje razmere ne spremenijo. Naši naprednjaki so nam je tako skrili, da večina faranov več zanj ne ve, celo očitnega napisu mu ne privoščijo, kakor da bi bilo to samo za nekatere, a ne za vse. Kakšna narcodnost je to? Ali se mar luč zato prižge, da se postavi pod mernik? Narodno delovanje ni igrača in samo raba prostega časa, pač pa zahteva mnogo truda in požrtvovalnosti, katero naj vodi treznomisleči duh in ljubezen do naroda in domovine. Samo fino, inteligentno obnašanje pri tem ne zadostuje, to zna marsikdo, četudi ni narodnjak, in takih značajev je — žalibog itak preveč.

Pa tudi v drugem oziru je naše stališče na slabšem kot je bilo.

Ptujsko motovilo je v zadnjem času tudi v naši župniji začelo razpravljati svojo puhlo modrost. Par iztisov te golazni prihaja redno na našo pošto. Imena onih naročnikov ostanejo za danes tajna, ker upamo, da se sčasoma vendar še poboljšajo. Saj jim bo gotovo »Štajerc« sam odprl oči, kar se je že mnogim zgodilo. Vsak pameten človek, ako je le nekoliko poučen, bodisi v verskih ali svetnih vednostih, mora spoznati, kakšnega duha je »Štajerc« in kam meri njegov program. Torej proč s »Štajercem«! Dolani, ostanite zvesti veri in domovini!

Bučje-Vrenskagorica. (Razne stvari.) Preteklo nedeljo, dne 28. junija sta obhajala zlato poroko Jožef in Marija Lesjak iz Verač. Dolga procesija svatov se je pomikala med sviranjem godbe v cerkev, ki je bila natlačena radovednega ljudstva. Čast g. župnik Ivan Stajno so govorili zlato-poročencema pretresljive besede. Oba slavljence sta se prav čvrsta in opravljata vsako poljsko delo. Živela še mnoga leta!

Dne 29. jun. smo obhajali god sv. Petra, farnega patrona. Procesija, broječa blizu 1000 duš obojega spola, se je pomikala iz cerkve proti Vajdičevemu križu in nazaj med prijetnim pritrkavanjem zvonov in med streljanjem topičev. Ponosno so plapolale cerkvene zastave, med katerimi je bilo najlepše videti belo, krasno zastavo sv. Alojzija. Raz zvonik so viseli lepi venci in med njimi so plapolale zastave, slovenska trobojnica, štajerska, cesarska i. t. d.

Še nekaj bi vam gospod urednik rad povedal, pa me je zelo sram to povedati, da v našo faro prikvaka vsakih štirinajst dni kakih deset ptujskih krot. V naši občini nima ta živalica posebnega zavetja; ima pa v sosednji verački občini prav varno pribežališče, ker tam te živalice prav nežno negujejo. V naši občini se samo jedna okoli klata. Še slabše se godi tej ostudni živalici v Vrenskigorici, od koder so to živalico popolnoma iztrebili. Prav so storili Vrenskogoričani, da so to golazen izgnali iz svojega lepega kraja. Sij zdaj, ko so »Štajerca« opustili, dobivajo mnogo iztisov »Slov. Gospod.« in pa »Naš Dom«. Vsem čitateljem »Slov. Gosp.« pošilja tisoč pozdravov bučki fant v imenu mnogo drugih.

Papež Leon XIII. bolan.

Papež Leon XIII. je nevarno zbolel. Dobil je pljučnico. Pri njegovi starosti — sv. Oče je v 93. letu — je ta bolezen skrajno nevarna. Zato ves katoliški svet od ure do ure nestrno pričakuje poročil iz Rima. Vsaki trenutek se je bati, da nam prinese brzojav pretušno vest, da je ugasnilo življenje velikega papeža. Pravzaprav je na laho bolehal že od meseca marcija sem, ko so se vršile slavnosti njegovega 25letnega papeževanja. Zadnji petek, dne 3. julija, pa je hodil po

vatikanskih vrtih na sprehod ter se menda nekoliko prehladil. Začutil je tako slabost, da je moral v posteljo, in zahteval je svojega zdravnika dr. Laponi-ja. Ta je našel, da so se vnela desna pljuča, ter takoj naznanil papeževu obližju veliko nevarnost. V nastopnem prinašamo najvažnejša poročila, kakor so prihajala iz Rima.

Rim, 4. julija. Papež je dvakrat padel v nezavest, enkrat tekom noči od 3. do 4. julija, enkrat pa danes dne 4. julija. zjutraj. Bili so trenutki, v katerih je njegovo stanje povzročalo skrbi. Po dolgem slučaju nezavesti danes zjutraj, ki je trajal pol ure, je bilo opaziti pri bolniku neko zboljšanje, ki je izključevalo neposredno nevarnost, vsled česar je mogel dr. Laponi ostaviti Vatikan. Po obvestilu o papeževi bolezni se je podalo več papeževih dostojanstvenikov v Vatikan, da se pouče o papeževem stanju. Mej njimi pa ni bilo nobenega kardinala, ker se je zvedelo o obolenju papeževim še le danes zvečer.

Rim, 5. julija. »Popolo Romano« javlja, da je sv. oče celo minulo noč od 4. do 5. julija počival in je bilo v Vatikanu vse mirno. Kakor poroča »Messagero«, se je zvečer zdravstveno stanje papeževo nekoliko poslabšalo in da je vsled tega papežev telesni zdravnik celo noč čul ob bolniški postelji, posebno, ker se pojavlja srčna slabost. List pripominja, da se je tekom noči razširila vest, da je položaj papežev silno resen.

Rim, 5. julija. Ob polu 12. uri predpoldne so izdali v Vatikanu naslednje poročilo o zdravstvenem stanju sv. očeta: V skrbi za zdravje sv. očeta se je dr. Laponi posvetoval s profesorjem Mazzonijem, ki je potrdil mnenje tovarišev o starostnem otrpenju pljuč in odobril pričeto zdravljenje. Splošno stanje sv. očeta je z ozirom na njegovo visoko starost resno, v trenutku vendar ne preveč vznemirjajoče.

Rim, 6. julija. Sv. oče se nekoliko slabeje počuti. Obolenje pljuč je neizpremenjeno, zavest jasna. Sv. oče pozna resnost svojega položaja, vendar je dobre volje in toži le nad slabostjo. Na zahtevo je bil sv. oče ob obilni asistenci kardinalov in dvornih dostojanstvenikov previden s svetimi zakramenti za umirajoče. V vatikanskih krogih se je sinoči trdilo, da bo sv. oče preživel še bližnjo noč.

Rim, 6. julija. Sv. oče je sprejel sv. zakramente pri popolni zavesti. Molil je vse molitve z jasnim glasom, prekrizal se je in je na to navidezno par trenutkov zgubil zavest. Ob 8. uri je zahteval, naj ga prenese zopet v naslanjač. Sv. oče govori o smrti kakor o milosti božji in pravi, da njegova dedščina počiva v rokah Onega, ki daje pravico.

Rim, 6. julija. Po sprejemu sv. popotnice je pozval sv. oče k sebi v Vatikanu zbrane kardinale. Poslovil se je od vsakega z milo-veselimi besedami. Kardinala Ferrata je vprašal sv. oče, če mu kongregacija obredov pozroča mnogo skrbi, potem pa dejal: »Mi se bližamo večnosti, ljubi Ferrata, za nas se kmalu nehajo vse skrbi.« Ko je sveti oče zagledal poleg sebe kardinala Martinellija v črnem plašču njegovega reda, ga je vprašal začudeno: »Čemu že v črnem?«, kmalu nato pa rekel: »Oprostite, bil sem popolno zatopljen v druge misli!« Jokajočemu grofu Zichyju je dejal papež: »Ne jokajte, mi je že odleglo.« Kardinalu Machiju je rekel sv. oče: »Sedaj gre z menoj proti koncu. Ne vem, če je bilo vse dobro, kar sem naredil. Vselej pa sem poslušal glas svoje vesti in svoje vere.«

Rim, 6. julija. Iz vseh delov sveta prihaja v Vatikan nebroj brzojavk, v katerih se poprašuje po stanju papeževe bolezni. Danes zjutraj je došlo novih 500 brzojavk, mej temi cesarja Franc Jožefa, cesarja Viljema in kralja Edvarda, portugalskega in španskega kralja, predsednika Roosevelta in drugih.

Rim, 7. julija. Včeraj ob 8. uri zvečer so izdali zdravniki naslednje poročilo: Zvečer